

SIRKKA JA ANTTI ANTERON RAHASTO

Esimerkki tuleville Kulttuurirahaston lahjoituksille

Rahasto perustuu Suomen Kulttuurirahaston hallintoneuvoston ensimmäisen esimiehen, vuorineuvos Antti Anteron (1870–1942) ja hänen puolisonsa Sirkka Anteron (1875–1940) tekemään miljoonan markan suurlahjoitukseen Suomen Kulttuurirahaston ensimmäisessä vuosijuhlassa 27.2.1939. Rahasto tukee yleisesti suomalais-ta tiedettä ja taidetta.

Antti August Antero (vuoteen 1906 Aalberg) syntyi 25.3.1870 Janakkalassa ratamestari Antti Aalbergin ja Charlotta Lindroosin perheen nuorimpana lapsena. Vanhemmat olivat oppineet melko myöhään lukemaan ja kirjoittamaan, joten heistä oli tärkeää, että perheen neljä poikaa pääsivät kouluun Hämeenlinnan suomalaiseen lyseoon. Myös tytär Ida sai käydä koulua. Ida Aalbergista tuli myöhemmin kuuluisa näyttelijätär.

Antti Antero valmistui insinööriksi Polyteknillisen opiston kemialliselta osastolta 1894. Tehtyään opintomatkoja Saksaan, Ranskaan, Italiaan ja Itävaltaan hän alkoi vuodesta 1896 lähtien toimia Riian lähellä sijainneen Baltische Papier- und Zellulosefabrikin teknillisenä johtajana. Hän menetti siellä tapaturmaisesti oikean kätensä, mikä ei estänyt häntä jatkamasta tarmokkaasti työtään.

Vuonna 1900 pari vuotta toiminut Suomen Gummitehdas Oy valitsi Antti Anteron teknilliseksi johtajakseen, ja Anterosta tuli yksi suomalaisen teollisuuden tutkimus- ja kehitystoiminnan tienraivaajista. Hänen merkittävimpiä ansioitaan olivat Nokian kumitehtaan perustaminen 1904 sekä sen käynnistäminen ja johtaminen lähes neljänkymmenen vuoden ajan. Antero osallistui myös monin tavoin Nokian tehdaspaikkakunnan kehittämiseen sen pitkäaikaisena kunnanvaltuuston jäsenenä ja puheenjohtajana, lukuisten kunnallisten lautakuntien ja kirkkovaltuuston jäsenenä sekä paikallisten pankkien johtelimissa. Hän jäi eläkkeelle 1.1.1939 mutta pysyi Nokian kumitehtaan johtokunnan jäsenenä kuolemaansa 1942 saakka.

Kuva: Museovirasto.

Sirkka Antero syntyi Helsingissä 5.7.1875, ja hänen vanhempansa olivat kauppias Topias Manninen ja Eriika Henriksson. Hän kävi Helsingin suomalaisen tyttökoulun ja toimi sen jälkeen joitakin vuosia pankkialalla. Hän avioitui 1899 nuoren insinööri Antti Aalbergin

kanssa, ja he saivat neljä lasta, Laurin, Mirjamin, Raunon ja Railan. Nokialla asuesaan Sirkka Antero osallistui aktiivisesti paikkakunnan yhdistys- ja seuratoimintaan. Hän oli muun muassa Pirkkalan naisyhdistyksen perustaja ja osallistui merimieslähetyksen ompeluseuraan.

Maanpuolustustyö oli tärkeää molemmille aviopuolisoille. Sirkka Anteron johdolla sotilaille valmistettiin vaatteita ja ruokaa vuoden 1918 sodan aikana, ja hän otti aktiivisesti osaa lottien toimintaan. Antti Antero taas kuului Pohjois-Hämeen suojeluskuntapiirin esikuntaan ja eri maanpuolustusyhdistysten hallintoneuvostoihin.

Antti Antero oli yksi Kulttuurirahaston alkuaikojen kanta-voimista ja esimerkki muille suurliikemiehille ja teollisuuden johtajille. Hän oli Rahaston kolmas kunniajäsen.

Osuuskunta Sigillum/Seija A. Niemi

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.